

Regeringskansliet
Utrikesdepartementet
103 39 Stockholm

Yttrande angående Delrapport från uppdraget ”Projektet om en fördjupad och ökad samordning mellan utvecklingssamarbetet och handelspolitiken för ökad tillväxt”

Sammanfattning

- Energimyndigheten instämmer i huvudsak i analysen och tillstyrker i huvudsak förslagen.
- Energimyndigheten anser dock att målbilden bör kompletteras med den gröna omställningen globalt, inklusive energiomställningen.
- Energimyndigheten ser fram emot de kompletterande förslagen i den kommande slutredovisningen.
- Energimyndigheten vill lyfta fram att även forskningsfinansiering (specifikt energiforskningen) samt förvärv av utsläppsminskningar (inom ramen för Parisavtalets artikel 6) bör tas hänsyn till i det fortsatta arbetet.
- Energimyndigheten ser gärna en mer sammanhållen styrning av myndigheterna, inklusive expertmyndigheter, inom Team Sweden för att nå ambitionerna med samordningen av utvecklingssamarbetet och handelspolitiken
- Energimyndigheten föreslår att medel från utvecklingsbudgeten kan allokeras till expertmyndigheter för att bistå i kapacitetsutveckling och expertis till strategiska projekt.
- Energimyndigheten utvecklar sina synpunkter nedan inklusive några mindre detaljer.

Energimyndighetens ställningstagande

Målbilden

Energimyndigheten tillstyrker i huvudsak förslaget om målbild, men anser att den gröna omställningen globalt, inklusive energiomställningen, bör inkluderas i den övergripande målbilden.

När det gäller Parisavtalets implementering vill Energimyndigheten också framhålla den finansiering myndigheten erhåller för att förvärva utsläppsminskningar inom artikel 6-ramverket, samt att myndigheten alltmer väljer att inrikta det arbetet mot låg- och medelinkomstländer, vilket också bör tas hänsyn till i slutredovisningen av uppdraget.

Jämförbara och relevanta länder

Energimyndighetens erfarenhet av att verka i länder där även dessa tre länder (Danmark, Finland och Nederländerna som omnämns i delrapporten) är aktiva överensstämmer med redovisningen. Energimyndigheten vill här särskilt peka på att dessa länder i större utsträckning än Sverige har tillgång till nationella experter, såväl på hemmaplan som utsända. Energimyndigheten har haft ett fåtal utsända experter det senaste decenniet, delvis genom uppdrag från regeringen.

Myndigheten föreslår att medel från utvecklingsbudgeten skulle kunna allokeras även till expertmyndigheter, med tydliga uppdragsbeskrivningar att bistå med kapacitetsutveckling, bidra i tidiga faser av bilaterala policydialoger, samt stärka utlandsmyndigheternas och Business Sweden-kontorens sakkunskap när det gäller strategiska projekt.

De olika spelplanerna och samordningen

I helhet så stöttar Energimyndigheten slutsatserna i promemorian, särskilt vad gäller den geografiska uppdelningen mellan utvecklingssamarbete och handelspolitik samt främjande.

Myndigheten välkomnar en fördjupad och ökad samordning från regeringens sida vad gäller styrningen av nyckelaktörer som Sida, Business Sweden, Swedfund, Kommerskollegium, men även av andra myndigheter inom Team Sweden såsom Energimyndigheten, Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Kemikalieinspektionen, Vinnova med flera.

Energimyndigheten föreslår att det inrättas fler Team Sweden grupper eller motsvarande koordineringsmekanism för det urval av prioriterade länder/marknader som förutses tas fram av regeringen efter slutredovisningen.

Myndigheten instämmer i promemorians analys att energi, hållbar stadsplanering och smarta transportlösningar är områden där Sverige har företag med internationell konkurrenskraft. Energimyndighetens internationella export- och investeringsfrämjande har ofta fokus på dessa sektorer. Hållbar industri är ytterligare ett område som bör övervägas som en sektorsprioritering.

När det gäller fördjupad analys om att identifiera utvecklingsländer med vilka Sverige har sammanfallande intressen mellan politikområden vill Energimyndigheten gärna bidra i processen. Energimyndigheten framhåller bland annat sin långvariga närvaro i Indien och Indonesien, men även en regional ”företagsaccelerator” i Sydostasien (de länder där Business Sweden har en närvaro) samt har påbörjat arbeten med att identifiera potentiella partnerländer i såväl Afrika, Mellanöstern som Sydamerika.

Samverkan och styrning

Energimyndigheten tillstyrker förslaget om att ta fram ett inriktningsdokument. Den gemensamma beredningen med departement som styr andra myndigheter, exempelvis Energimyndigheten, är då väsentlig.

Myndigheten tillstyrker förslaget om att tydliggöra synergier mellan utvecklings- och handelsfrågorna i Sidas instruktion.

Vidare så tillstyrker Energimyndigheten att riktlinjerna för utarbetande av bilaterala strategier bör revideras, men att detta också bör omfatta de regionala strategierna, vars funktion har varit försvårande för samordning och synergier, då medel i största uträkning fördelats till tredje parter som har regional verksamhet.

Energimyndigheten tillstyrker en översyn av Swedfunds geografiska prioriteringar samt välkomnar att Swedfund ska verka i fler medelinkomstländer. Energimyndigheten vill påminna om att även andra myndigheter ingår i Team Sweden (exempelvis Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten m.fl.) och att deras expertkompetens är värdefull i tidiga skeden av bilaterala dialoger, kapacitetsutveckling, styrmedelsutveckling som kan bidra till förbättrade förutsättningar för handel på längre sikt.

När det gäller ett samlat utvecklingspolitiskt anslag vill Energimyndigheten återupprepa att ett sådant också skulle kunna tilldelas myndigheter med expertkompetens för att stärka Sveriges närvaro genom utsända specialister till prioriterade marknader och projekt.

Energimyndigheten vill här också påminna om den förestående forskningspolitiska propositionen och energiforskningspropositionen som inkluderar Vinnova respektive Energimyndigheten. Myndighetens anslag för forskning, innovation och kommersialisering har en stor flexibilitet och målen för energiforskningen är bland annat att myndigheten ska stötta innovation som har förutsättningar för export. Energimyndigheten har en bred uppgift från grundforskning via tillämpad forskning till kommersialisering inklusive internationalisering av klimatinnovationer, vilket bör inkluderas i den slutliga analysen där synergier bör tillvaratas.

Sänkta trösklar för hållbar tillväxt

Energimyndigheten tillstyrker förslagen. Myndigheten instämmer i att Asien har den mest framträdande rollen, men ser också att Afrika bör prioriteras ytterligare. Även Mellanöstern och Sydamerika uppvisar potential på lång sikt.

Vidare så välkomnar myndigheten visserligen att Business Swedens roll som projektledare för strategiska projekt förstärks, men önskar också att expertkompetens och specialistkunskap från expertmyndigheter ska kunna bistå mer.

Energimyndigheten välkomnar skrivningarna om teknisk kompetens som ett inslag i bilaterala dialoger och framhåller behovet av att myndigheterna får tydliga uppdrag och resurser för att kunna bidra i de sammanhangen.

Slutligen så tillstyrker myndigheten även förslaget att Swedfunds projektaccelerator förstärks och att syftet tydliggörs.

Handelspolitik och hållbar utveckling

Energimyndigheten har inga synpunkter på förslagen.

Ukraina

Energimyndigheten tillstyrker förslagen.

Energimyndigheten ser gärna att myndigheten ges en roll för att bidra till återuppbyggnaden av Ukraina, särskilt vad gäller energisystemen.

Bilaga 2 – Sidas instruktion

I slutet anges att fyra tematiska strategier omfattas, men endast tre omnämns.

Energimyndigheten anser att energi och hållbarhet bör ges en mer framträdande plats i de nya tematiska strategier som tas fram.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Robert Andréén. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit avdelningschefen Caroline Asserup och enhetschefen Niclas Carlsson. Föredragande har varit handläggaren Paul Westin.

Detta beslut är elektroniskt signerat i Energimyndighetens ärendehanteringssystem och saknar därför underskrift